

31991L0676

1991 12 31

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 375/1

TARYBOS DIREKTYVA
1991 m. gruodžio 12 d.
dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių

(91/676/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 130s straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi kai kuriuose valstybių narių rajonuose nitratų kiekis vandenyje didėja ir yra jau gana didelis palyginti su standartais, nustatytais 1975 m. birželio 16 d. priimtoje Tarybos direktyvoje 75/440/EEB dėl paviršinio vandens, skirto geriamajam vandeniui imti, kokybės valstybėse narėse ⁽⁴⁾, su pakeitimais, padarytais Direktyva 79/869/EEB ⁽⁵⁾, ir 1980 m. liepos 15 d. priimtoje Tarybos direktyvoje 80/778/EEB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ⁽⁶⁾, su pakeitimais, padarytais 1985 m. Stojimo aktu;

kadangi Europos ekonominės bendrijos aplinkos apsaugos ketvirtojoje veiksmų programoje ⁽⁷⁾ nurodyta, kad Komisija ketina siūlyti priimti direktyvą dėl vandens taršos, kuri vyksta skleidžiant ir išleidžiant gyvulininkystės nuotėkas bei naudojant per daug trąšų, kontrolės ir mažinimo;

kadangi bendros žemės ūkio politikos pertvarkoje, išdėstytoje Komisijos Žaliojoje knygoje „Bendros žemės ūkio politikos perspektyvos“, nurodyta, kad, nors Bendrijos žemės ūkyje reikia naudoti azoto turinčias trąšas ir mėšlą, per didelis trąšų kiekis kelia riziką aplinkai ir yra būtina imtis bendrų veiksmų problemoms, kylantioms dėl intensyvios gyvulininkystės, spręsti ir kad žemės ūkio politika turi skirti didesnę dėmesį aplinkos politikai;

kadangi 1988 m. birželio 28 d. Tarybos nutarime ⁽⁸⁾ dėl Šiaurės jūros ir kitų Bendrijos vandenų apsaugos Komisija raginama pateikti pasiūlymus dėl Bendrijos lygmens priemonių;

kadangi pagrindinė taršos priežastis iš pasklidusių taršos šaltinių yra nitratai iš žemės ūkio šaltinių, patenkantys į Bendrijos vandenį;

⁽¹⁾ OL C 54, 1989 3 3, p. 4 ir OL C 51, 1990 3 2, p. 12.

⁽²⁾ OL C 158, 1989 6 26, p. 487.

⁽³⁾ OL C 159, 1989 6 26, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 26.

⁽⁵⁾ OL L 271, 1979 10 29, p. 44.

⁽⁶⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 11.

⁽⁷⁾ OL C 328, 1987 12 7, p. 1.

⁽⁸⁾ OL C 209, 1988 8 9, p. 3.

kadangi dėl to, saugant žmonių sveikatą, gyvosios gamtos išteklius, vandens ekosistemas ir užtikrinant kitus teisėtus vandens naudojimo būdus, yra būtina mažinti vandens taršą, kurią sukelia ar sudaro jai sąlygas žemės ūkyje naudojami nitratai, ir užkirsti kelią tolesniam tokio tipo teršimui; kadangi šiuo tikslu yra svarbu imtis priemonių dėl visų azotinių junginių saugojimo bei sklaidimo žemės paviršiuje ir dėl tam tikrų žemės dirbimo būdų;

kadangi dėl to, kad vandens tarša nitratais vienoje valstybėje narėje gali paveikti vandenį kitoje valstybėje narėje, yra būtina imtis Bendrijos lygmens veiksmų pagal 130r straipsnį;

kadangi, skatindamos gerą žemės ūkio praktiką, valstybės narės ateityje gali bendrai apsaugoti visus vandenį nuo taršos;

kadangi tam tikroms zonoms, iš kurių vanduo patenka į taršai azotiniams junginiams jautrius vandenį, reikia ypatingos apsaugos;

kadangi kiekviena valstybė narė turi nustatyti jautrias zonas, sukurti ir įgyvendinti veiksmų programas vandens taršai azotiniams junginiams pažeidžiamose zonose mažinti;

kadangi tokiose veiksmų programose turi būti numatytos priemonės, kaip riboti visų azoto turinčių trąšų naudojimą ir ypač kaip nustatyti gyvulių mėšlo naudojimo konkrečias ribas;

kadangi būtina stebėti vandenį ir taikyti pamatinius matavimo metodus azoto junginiams, kad galima būtų užtikrinti šių priemonių veiksmingumą;

kadangi pripažįstama, kad tam tikrose valstybėse narėse hidrogeologija yra tokio lygio, kad gali praeiti dar daug metų, kol apsaugos priemonės pagerins vandens kokybę;

kadangi turi būti įkurtas komitetas, kuris padėtų Komisijai įgyvendinant šią direktyvą ir pritaikant ją prie mokslo ir technikos pažangos;

kadangi valstybės narės turi rengti ir pateikti Komisijai šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitas;

kadangi Komisija privalo reguliariai pranešti apie tai, kaip valstybės narės įgyvendina šią direktyvą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šios direktyvos tikslas:

- mažinti vandens taršą, kurią sukelia ar skatina žemės ūkyje naudojami nitratai, ir
- stabdyti tolesnį tokį teršimą.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) „požeminis vanduo“ – tai vanduo, kuris yra po žeme prisotintoje zonoje ir tiesiogiai liečiasi su dirva ir podirviu;
- b) „gėlasis vanduo“ – tai gamtinis vanduo, kuriame yra nedaug druskų ir kuris dažnai yra laikomas tinkamu geriamajam vandeniui imti ir paruošti;
- c) „azoto junginys“ – tai bet kokia medžiaga, kurios sudėtyje yra azoto, išskyrus dujų molekulinį azotą;
- d) „gyvuliai“ – tai visi gyvuliai, kurie yra laikomi naudojimui ar pelnui gauti;
- e) „trąšos“ – tai medžiaga, kurios sudėtyje yra azoto junginių ir kuri yra naudojama dirvoje augmenijos augimui skatinti; tai gali būti gyvulių mėšlas, žuvų ūkių atliekos ar nuotėkų dumblas;
- f) „cheminės trąšos“ – tai bet kokios pramoniniu būdu pagamintos trąšos;
- g) „gyvulių mėšlas“ – tai gyvulių ekskrementai ar pakratų ir gyvulių ekskrementų mišinys, netgi apdorotas;
- h) „dirvos tręšimas“ – tai medžiagų dėjimas į dirvą iškratant jas paviršiuje, įterpiančias į dirvą, užkasant į gilesnius sluoksnius ar sumaišant su paviršiais dirvožemio sluoksniais;
- i) „eutrofikacija“ – tai vandens praturtinimas azoto junginiais, kuris skatina greitesnę dumblių bei aukštesniųjų augalų augimą ir sukelia nepageidautiną organizmų pusiausvyros vandenyje sutrikimą bei pablogina vandens kokybę;
- j) „tarša“ – tai azoto junginiai, kurie iš žemės ūkio šaltinių tiesiogiai arba netiesiogiai patenka į vandens aplinką ir gali kelti pavojų žmonių sveikatai, kenkti gyviems organizmams bei vandens ekosistemoms, mažinti poilsavimo galimybes ir trukdyti kitaip teisėtai naudoti vandenį;
- k) „jautri zona“ – tai pagal 3 straipsnio 2 dalį nustatyta žemės teritorija.

3 straipsnis

1. Pagal I priede išdėstytus kriterijus valstybės narės turi nustatyti vandenys, kurie yra ar gali būti paveikti taršos, jei nebus imtasi 5 straipsnyje nurodytų veiksmų.

2. Per dvejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo valstybės narės privalo savo teritorijoje nustatyti visas pažeidžiamas zonas, iš kurių vanduo patenka į 1 dalyje nurodytus vandenys ir kurios didina taršą. Apie tokią pradinę zonų nustatymą valstybės narės privalo pranešti Komisijai per 6 mėnesius.

3. Kai pagal 1 dalį valstybės narės nustatyti vandenys yra veikiami taršos iš kitų valstybių narių vandenų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai nuteka į juos, valstybės narės, kurių vandenys yra taip veikiami, apie tokius faktus gali įspėti kitas valstybes nares ir Komisiją.

Siekdamos nustatyti tokius taršos šaltinius ir priemones, kurių vykdant šią direktyvą reikia imtis paveiktų vandenų apsaugai, atitinkamos valstybės narės privalo savo veiksmus derinti, o pririnkus derinti juos ir su Komisija.

4. Valstybės narės turi patikrinti ir, jei reikia, atitinkamai pakeisti ir papildyti nustatytų pažeidžiamų zonų sąrašą ir bent kas ketverius metus atsižvelgti į pokyčius ir veiksnius, kurie nebuvo numatyti anksčiau nustatant tokias zonas. Per 6 mėnesius apie nustatytų zonų pakeitimus ir papildymus jos privalo pranešti Komisijai.

5. Valstybės narės atleidžiamos nuo pareigos nustatyti konkrečias pažeidžiamas zonas, jeigu jos sudaro ir vykdo 5 straipsnyje nurodytas veiksmų programas pagal šią direktyvą visoje savo valstybės teritorijoje.

4 straipsnis

1. Valstybės narės, siekdamos užtikrinti bendrą visų vandenų apsaugos lygį, per dvejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo turi:

- a) sukurti žemdirbių savanoriškai vykdomą geros žemės ūkio praktikos kodeksą (ar kodeksus), kurio nuostatose atsispindėtų bent II A priede nurodyti punktai;
- b) jei reikia, parengti žemdirbių mokymo ir informavimo privalomą programą, kuri skatintų juos taikyti geros žemės ūkio praktikos kodeksą (-us).

2. Valstybės narės smulkiai apibūdina Komisijai savo geros žemės ūkio praktikos kodeksus, o Komisija informaciją apie šiuos kodeksus įtraukia į 11 straipsnyje nurodytą ataskaitą. Remdamasi gauta informacija Komisija gali, jei mano esant reikalinga, pateikti Tarybai atitinkamus pasiūlymus.

5 straipsnis

1. Per dvejus metus nustačius 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas zonas ir per vienerius metus, nustačius kiekvieną papildomą 3 straipsnio 4 dalyje nurodytą zoną, valstybės narės, siekdamos įgyvendinti 1 straipsnyje nurodytus tikslus, turi sukurti veiksmų programas nustatytoms pažeidžiamoms zonoms.

2. Veiksmų programa gali būti skirta visoms valstybės narės teritorijoje esančioms pažeidžiamoms zonoms, arba, jei valstybė narė mano esant tikslinga, ji gali atskiroms pažeidžiamoms zonoms ar jų dalims sukurti atskiras programas.

3. Veiksmų programose būtina atsižvelgti į:

- a) turimus mokslinius ir techninius duomenis, labiausiai į atitinkamą taršą azotu iš žemės ūkio ir kitų šaltinių;
- b) valstybės narės atitinkamų rajonų aplinkos sąlygas.

4. Veiksmų programos turi būti įgyvendintos per ketverius metus nuo jų sukūrimo ir jose turi būti numatytos tokios privalomos priemonės:

- a) III priede nurodytos priemonės;
- b) priemonės, kurias valstybės narės nustatė pagal 4 straipsnį sudarytame (-uose) geros žemės ūkio praktikos kodekse (-uose), išskyrus tas priemones, kurias pakeičia III priede nustatytos priemonės.

5. Be to, valstybės narės veiksmų programose turi imtis papildomų priemonių arba sustiprinti veiksmus, kurie, jų manymu, yra būtini, jei, pradėjus vykdyti veiksmų programą arba jau įgijus tam tikros įgyvendinimo patirties, tampa aišku, kad 4 dalyje minėtų priemonių nepakanka 1 straipsnio tikslams pasiekti. Parinkdamos šias priemones ar veiksmus, valstybės narės turi atsižvelgti į jų veiksmingumą ir sąnaudas, palyginti su kitomis galimomis prevencinėmis priemonėmis.

6. Valstybės narės turi parengti ir įgyvendinti tinkamas monitoringo programas.

Pagal šį straipsnį sudarytų veiksmų programų veiksmingumui vertinti valstybės narės, kurios 5 straipsnį taiko visoje savo nacionalinėje teritorijoje, privalo stebėti nitratų kiekį paviršiniuose ir gruntiniuose vandenyse tokiuose pasirinktuose matavimo taškuose, kurie leidžia nustatyti vandenių užteršimo nitratais iš žemės ūkio šaltinių mastą.

7. Rečiausiai kas ketverius metus valstybės narės turi patikslinti ir, jei reikia, pakeisti savo veiksmų programas ir pagal 5 dalį taikomas papildomas priemones. Apie visus veiksmų programos pakeitimus jos praneša Komisijai.

6 straipsnis

1. Siekdamas nustatyti ir patikslinti pažeidžiamas zonas valstybės narės turi:

- a) per dvejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo pradėti nitratų koncentracijos vienerių metų monitoringą geluosiuose vandenyse:
  - i) Direktyvos 75/440/EEB 5 straipsnio 4 dalyje nurodytose paviršinių vandenų mėginių ėmimo vietose ir (arba) kitose būdingose valstybių narių paviršinių vandenų matavimo vietose imti mėginius kas mėnesį, o potvynių metu dažniau;
  - ii) atsižvelgiant į Direktyvos 80/778/EEB nuostatas imti mėginius reguliariais laiko tarpais būdingose valstybių narių požeminio vandens vandeningųjų sluoksnių matavimo vietose;
- b) pakartoti a dalyje išdėstytą programą bent kas ketverius metus išskyrus tas matavimo vietas, kuriose nitratų koncentracija visuose ankstesniuose mėginiuose buvo mažesnė negu 25 mg/l ir neatsirado kitų veiksnių, kurie galėtų padidinti azoto kiekį; pastaruoju atveju monitoringo programą užtenka kartoti tik kas aštuonerius metus;
- c) kas ketverius metus patikrinti eutrofinę gėlyjū paviršinių vandenų, upių žiočių bei pakrančių vandenų būklę.

2. Turi būti naudojami IV priede nurodyti pamatiniai matavimo metodai.

7 straipsnis

5 ir 6 straipsniuose nurodyto monitoringo gairės gali būti sudaromos laikantis 9 straipsnyje nustatytos tvarkos.

8 straipsnis

Šios direktyvos priedai gali būti derinami su mokslo ir technikos pažanga, laikantis 9 straipsnyje nustatytos tvarkos.

9 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas, sudarytas iš valstybių narių atstovų, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laikotarpį, kurį nustato pirmininkas priklausomai nuo klausimo skubumo. Tais atvejais, kai Taryba turi priimti sprendimą Komisijos siūlymu, nuomonė pareiškama Steigimo sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma. Valstybių narių atstovų komitete balsai paskirstomi taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija priima numatytas priemones, jeigu jos atitinka komiteto nuomonę.
- b) Kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba jokia nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.
- c) Jei pasibaigus trijų mėnesių laikotarpiui nuo pasiūlymo pateikimo Taryba nepriima jokio sprendimo, Komisija priima pasiūlytas priemones, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma yra priėmusi sprendimą prieš tokias priemones.

10 straipsnis

1. Praėjus ketverių metų laikotarpiui nuo šios direktyvos paskelbimo ir po to kas ketverius metus valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje yra V priede nurodyta informacija.

2. Pagal šį straipsnį ataskaita pateikiama Komisijai per 6 mėnesius pasibaigus laikotarpiui, už kurį atsiskaitoma.

11 straipsnis

Komisija, remdamasi pagal 10 straipsnį gauta informacija, gavusi valstybių narių ataskaitas per 6 mėnesius paskelbia trumpas apibendrintas ataskaitas ir pateikia jas Europos Parlamentui ir Tarybai. Iki 1988 m. sausio 1 d. Komisija pateikia Tarybai šios direktyvos, ypač III priedo nuostatų, įgyvendinimo ataskaitą kartu su pasiūlymais, kai tai yra tikslinga, šią direktyvą pakeisti.

12 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įsigalioję per dvejus metus nuo pranešimo ⁽¹⁾ apie šią

direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1991 m. gruodžio 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. G. M. ALDERS

(¹) Valstybėms narėms apie šią direktyvą buvo pranešta 1991 m. gruodžio 19 d.

I PRIEDAS

3 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTŲ VANDENŲ NUSTATYMO KRITERIJAI

- A. 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti vandenys turi būti nustatomi remiantis, *inter alia*, tokiais kriterijais:
- 1) ar nitratų koncentracija paviršiniuose gėluosiuose vandenyse, ypač tuose, kurie yra naudojami ar skirti geriamajam vandeniui imti, yra ar gali būti didesnė, negu nustatyta Direktyvoje 75/440/EEB, jeigu 5 straipsnyje nurodytos priemonės nebus taikomos;
  - 2) ar gruntiniuose vandenyse yra daugiau negu 50 mg/l nitratų arba gali būti daugiau negu 50 mg/l nitratų, jeigu nebus imtasi veiksmų pagal 5 straipsnį;
  - 3) ar natūralūs gėlojo vandens ežerai, kiti gėlojo vandens telkiniai, upių žiočių ir pakrančių bei jūros vandenys yra eutrofiniai ar gali tapti eutrofiniais artimiausiu metu, jeigu nebus imtasi veiksmų pagal 5 straipsnį.
- B. Taikydamos šiuos kriterijus, valstybės narės taip pat turi atsižvelgti į:
- 1) vandenų ir žemės fizines bei aplinkos charakteristikas;
  - 2) dabartines žinias apie tai, kaip azoto junginiai veikia aplinką (vandenį ir dirvožemį);
  - 3) dabartinį 5 straipsnyje nurodytų veiksmų poveikio supratimą.
-

II PRIEDAS

GEROS ŽEMĖS ŪKIO PRAKTIKOS KODEKSAS (-AI)

- A. Geros žemės ūkio praktikos kodekse (ar kodeksuose), kurio tikslas — mažinti taršą nitratais ir atsižvelgti į skirtingų Bendrijos regionų sąlygas, turi būti tam tikros nuostatos, kuriose prireikus atsispindėtų tokie punktai:
- 1) laikotarpiai, kai netinka žemę tręšti trąšomis;
  - 2) stačių šlaitų dirvų tręšimas;
  - 3) įmirkusių, užtvindytų, išalusių ar apsnigtų dirvų tręšimas;
  - 4) netoli vandentakių esančių dirvų tręšimo sąlygos;
  - 5) gyvulių mėšlo sandėliavimo talpyklos ir jų konstrukcijos bei priemonės, kurių reikia imtis siekiant neleisti nutekančiam vandeniui ar prasiskverbiančiam į požeminius ir paviršinius vandenis skysčiui, kuriame yra gyvulių mėšlo ir saugomų augalinių medžiagų, pavyzdžiui, siloso nuotėkų, teršti vandenį;
  - 6) tręšimo tvarka nurodant ir tręšimo cheminėmis trąšomis bei gyvulių mėšlu normas bei paskleidimo tolygumą, kad būtų galima išlaikyti patenkančių į vandenį maistingųjų medžiagų leistiną lygį.
- B. Valstybės narės gali įrašyti į savo geros žemės ūkio praktikos kodeksus ir tokius klausimus:
- 7) žemės naudojimo valdymas įskaitant sėjomainos sistemas ir žemės plotų, skirtų daugiametėms ir vienmetėms kultūroms, procentinį santykį;
  - 8) minimalios augalinės dangos palaikymas per (lietingus) laikotarpius, kad augalai iš dirvos sugertų azotą, kuris kitu atveju galėtų užteršti vandenį nitratais;
  - 9) tręšimo planų sudarymas kiekvienam ūkiui atskirai ir duomenų apie trąšų naudojimą nuolatinė registracija;
  - 10) vandenų taršos prevencija dėl nutekancio iš drėkinimo sistemų ir žemyn, kur nepasiekia augalų šaknys, prasiskverbiančio vandens.
-

III PRIEDAS

**I VEIKSMŲ PROGRAMAS, KURIOS NUMATYTOS 5 STRAIPSNIO 4 DALIES a PUNKTE,
ĮTRAUKTINOS PRIEMONĖS**

1. Šios priemonės turi apimti taisykles, reglamentuojančias:
  - 1) laikotarpius, kada draudžiama tręšti dirvą tam tikrų rūšių trąšomis;
  - 2) gyvulių mėšlo saugojimo talpyklų dydį; šios talpyklos turi būti didesnės negu reikia gyvulių mėšlui saugoti ilgiausią laiką, kai pažeidžiamose zonose tręšti yra draudžiama, išskyrus atvejus, kai galima kompetentingai institucijai įrodyti, kad visas mėšlo kiekis, kuris viršija talpyklų tūrį, bus sutvarkytas taip, kad aplinkai žalos nedarys;
  - 3) geros žemės ūkio praktikos kodeksą atitinkančius trąšų naudojimo apribojimus atsižvelgiant į pažeidžiamų zonų ypatybes, ypač į:
    - a) dirvožemio sąlygas, tipą ir nuolydį;
    - b) klimato sąlygas, kritulius ir dirbtinį drėkinimą;
    - c) nusistovėjusią žemės naudojimo ir žemdirbystės tvarką, įskaitant ir sėjomainos sistemas, remiantis pusiausvyra tarp:
      - i) augalams reikalingo azoto numatomo kiekio
ir
      - ii) azoto kiekio, kurį augalai gauna iš dirvos ir trąšų, atitinkančio:
        - azoto kiekį dirvožemyje tuo metu, kai augalai pradeda jo daug naudoti (didžiausias kiekis žiemos pabaigoje),
        - azoto kiekį dirvoje vykstant organinio azoto atsargų grynajai mineralizacijai,
        - azoto junginių kiekį iš gyvulių mėšlo,
        - azoto junginių kiekį iš cheminių trąšų.
2. Tokios priemonės turi užtikrinti, kad kiekvienoje fermoje ir gyvulininkystės ūkyje gyvulių mėšlo kiekis, įterptas į dirvą kiekvienais metais, ir gyvulių mėšlas, patenkantis į dirvą ganant gyvulius, neviršytų nustatyto kiekio hektarui.

Nustatytas mėšlo kiekis hektarui turi būti toks, kad jame būtų 170 kg N. Tačiau:

  - a) vykdydamos pirmąją ketverių metų veiksmų programą valstybės narės gali leisti naudoti tokį mėšlo kiekį, kuriame yra 210 kg N;
  - b) vykdydamos vėlesnes ketverių metų veiksmų programas valstybės narės gali nustatyti kitokį kiekį, negu pirmiau nurodyta. Šis kiekis turi būti nustatytas taip, kad netrukdytų pasiekti 1 straipsnyje nurodytų tikslų, ir pagrįstas objektyviais kriterijais, pavyzdžiui:
    - ilgas vegetacinis periodas,
    - didelis augalų poreikis azotui,
    - didelis bendras kritulių kiekis pažeidžiamose zonose,
    - dirvožemis, kuriame vyksta ypač didelė denitrifikacija.Jei valstybė narė leidžia kitokį kiekį, negu numatyta b punkte, ji turi pranešti Komisijai, kuri tiria tokio kiekio pagrįstumą laikydama 9 straipsnyje nustatytos tvarkos.
3. Valstybės narės gali apskaičiuoti 2 dalyje nurodytus kiekius pagal gyvulių skaičių.
4. Valstybės narės turi pranešti Komisijai apie tai, kaip jos taiko 2 dalies nuostatas. Pagal gautą informaciją Komisija gali, jei laiko esant reikalinga, pateikti Tarybai atitinkamus pasiūlymus pagal 11 straipsnį.

IV PRIEDAS

PAMATINIAI MATAVIMO METODAI

Cheminės trąšos

Azoto junginiai matuojami naudojant metodus, kurie yra aprašyti 1977 m. birželio 22 d. Komisijos direktyvoje 77/535/EEB ⁽¹⁾ dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių trąšų mėginių ėmimo ir analizės metodus, suderinimo, su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/519/EEB ⁽²⁾.

Gėlojo vandens telkiniai, pakrančių ir jūrų vandenys

Nitratų koncentracija turi būti matuojama pagal 1977 m. gruodžio 12 d. Tarybos sprendimo 77/795/EEB ⁽³⁾ 4a straipsnio 3 dalyje nustatytą bendrą keitimosi informacija apie Bendrijos paviršinio gėlojo vandens kokybę tvarką ir pagal Sprendimo 86/574/EEB ⁽⁴⁾ pakeitimus.

⁽¹⁾ OL L 213, 1977 8 22, p. 1.

⁽²⁾ OL L 265, 1989 9 12, p. 30.

⁽³⁾ OL L 334, 1977 12 24, p. 29.

⁽⁴⁾ OL L 335, 1986 11 28, p. 44.

V PRIEDAS

INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI PATEIKTA ATASKAITOSE PAGAL 10 STRAIPSNĮ

1. Pareiškimas dėl vykdomų prevencinių veikslių pagal 4 straipsnį.
  2. Žemėlapis, kuriame parodyta:
    - a) pagal 3 straipsnio 1 dalį ir I priedą nustatyti vandens telkiniai nurodant, kuris iš I priedo kriterijų buvo naudotas kiekvienam telkiniui nustatyti;
    - b) pažeidžiamų zonų buvimo vieta skirtingai žymint esamas zonas ir tas zonas, kurios buvo nustatytos per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitos.
  3. Monitoringo rezultatų, gautų pagal 6 straipsnio reikalavimus, suvestinė nurodant priežastis, kodėl konkreči pažeidžiama zona buvo nustatyta, patikrinta ar papildomai nustatyta ir priskirta pažeidžiamoms zonoms.
  4. Veikslių programų, sudarytų pagal 5 straipsnio reikalavimus, suvestinė, ypač:
    - a) 5 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose reikalaujamos priemonės;
    - b) III priedo 4 dalyje reikalaujama informacija;
    - c) visos papildomos priemonės ar sustiprinti veiksmai, kurių imtasi pagal 5 straipsnio 5 dalį;
    - d) pagal 5 straipsnio 6 dalį įgyvendintų monitoringo programų rezultatų suvestinė;
    - e) valstybių narių prognozės, kada yra tikėtina, kad pagal 3 straipsnio 1 dalį nustatyti vandenys pradės reaguoti į veikslių programos priemonę, ir koks tų prognozių nepastovumo laipsnis.
-